

2019/00729-1

Till regionfullmäktige
Region Blekinge

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av landstingsfullmäktige utsedda revisorer, har granskat verksamheterna i Landstingsstyrelsen, Nämnden för Blekingesjukhuset, Nämnden för psykiatri och habilitering, Nämnden för primärvård och folktandvård, Nämnden för folkhögskolan, Patientnämnden och Samverkansnämnden samt genom utsedda lekmannarevisorer verksamheterna i ALMI Företagspartner Blekinge AB och AB Regionteatern Blekinge Kronoberg, under år 2018.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse 2018" och i under året avlämnade revisionsrapporter.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Landstinget Blekinge har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kostnadsutvecklingen i förhållande till budget ligger på en fortsatt hög nivå. Verksamhetens resultat före finansiella poster uppgår till -50,9 Mkr för 2018, vilket är 61,5 Mkr lägre än budget. Försäljning av aktier och obligationer har medfört realisationsvinster på sammanlagt 132,2 Mkr, vilket bidragit till att årets resultat för 2018 uppgår till 53,1 Mkr. Balanskravsresultatet för 2018 uppgår till 74,0 Mkr. Balanskravsunderskott från tidigare år uppgick till -70,7 Mkr, vilket innebär att det inte finns några kvarstående balanskravsunderskott att återställa per 2018-12-31. Den ekonomiska situationen för regionen bedömer vi emellertid fortsatt vara allvarlig.

Vi bedömer att budgetprocessen behöver ses över ytterligare med syfte att bättre involvera verksamheterna i ett tidigt skede och att kontinuerligt förbättra styrning och kontroll.

Vi bedömer att måluppfyllelsen för 2018 som helhet inte är tillfredställande.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att Landstingets årsredovisning för 2018 godkänns.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Landstingsstyrelsen, Nämnden för Blekingesjukhuset, Nämnden för psykiatri och habilitering, Nämnden för primärvård och folktandvård, Nämnden för folkhögskolan, Patientnämnden och Samverkansnämnden samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi hänvisar i övrigt till bifogad redogörelse.

Karlskrona den 27 mars 2019

Jeppe Johnsson
Ordförande

Ingeborg Braun
Vice ordförande

Bo Nilsson

Tyrone Svärth

Peter Wald

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse 2018

Revisionsberättelser och lekmanarevisorernas granskningsrapporter för ALMI Företagspartner Blekinge AB och AB Regionteatern Blekinge Kronoberg

REGION
BLEKINGE

REVISIONEN

Revisorernas redogörelse 2018

Bilaga till revisionsberättelsen

[Handwritten marks and signatures]

Innehåll

1. Granskningens omfattning och inriktning	2
2. Ändamålsenlig verksamhet	2
2.1. Avstämning av balanskravet	4
2.2. Finansiella mål	4
2.3. Övriga finansiella nyckeltal	5
3. Rättvisande räkenskaper	7
3.1 Bokslutsprocessen	7
3.2 Sammanställd redovisning	8
3.3 Resultaträkningen: analys och kommentarer	8
3.4 Driftresultat per förvaltning	9
3.5 Investeringsverksamheten	12
3.6 Budgetprocessen	13
3.7 Kommentarer till granskning av balansräkningen	13
3.8 Tvister	15
3.9 Kassaflödesanalys	16
4. Intern kontroll	16
5. Fördjupade granskningar	18
6. Sammanfattande bedömning	20

1. Granskningens omfattning och inriktning

Revisionen har utförts i enlighet med kommunallagen, god revisionsssed i kommunal verksamhet och Landstingets revisionsreglemente. Det innebär att all verksamhet har ingått i granskningen och syftet är att bedöma om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som sker inom Landstinget är tillräcklig.

Revisionen har genomförts i enlighet med den fastställda revisionsplanen för 2018 och omfattar Landstingsstyrelsen, Nämnden för Blekingesjukhuset, Nämnden för psykiatri och habilitering, Nämnden för primärvård och folktandvård, Patientnämnden, Folkhögskolenämnden och Samverkansnämnden i Blekinge.

Enligt Kommunallagen 11 kapitlet 2 § granskades även den av Landstinget upprättade delårsrapporten per 2018-08-31. Revisorernas bedömning av delårsrapporten bifogades rapporten då den behandlades av landstingsfullmäktige.

Vi har i likhet med tidigare år biträttats av sakkunniga revisorer från Ernst & Young AB.

Denna rapport ger en sammanfattande redogörelse av 2018 års revision och ligger som en bilaga till revisionsberättelsen.

2. Ändamålsenlig verksamhet

Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska utvärderas och redovisas i förvaltningsberättelsen. Ändamålsenlig verksamhet innebär således bland annat genomförandet av lagstadgade uppgifter samt hör samhet och följsamhet till av landstingsfullmäktige beslutade mål.

Budgeten för 2018 innehåller fyra politiskt prioriterade (övergripande) mål:

1. God hälso- och sjukvård och bättre folkhälsa
2. Aktivt klimat och miljöarbete för hållbara livsmiljöer
3. Hållbar kostnadsutveckling för en stabil ekonomi
4. Engagerade medarbetare med goda utvecklingsmöjligheter

I stort är målstrukturen den samma som gällde för 2017.

Respektive nämnd följer upp de delmål som bedöms tillämpbara för den specifika verksamheten.

Delmålen sammanfattas i årsredovisningen med utvärdering av måluppfyllelsen i fyra kategorier,

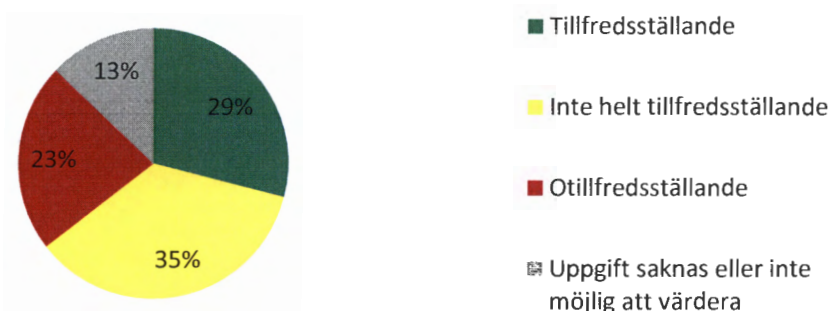
- ▶ tillfredsställande,
- ▶ inte helt tillfredsställande,
- ▶ otillfredsställande samt
- ▶ uppgift saknas eller är inte möjlig att utvärdera.

I diagrammet nedan görs en samlad redovisning av utfallet för samtliga indikatorer. Detta innebär alltså att samtliga nämnders utfall vägts in i bedömning för respektive indikatorer. Ett par nämnder kan alltså uppfylla målet men bedömningen blir trots allt sammantaget att del-

målet ej är uppfyllt. Av de 31 delmålen är totalt 9 delmål är tillfredsställande uppfyllda, 11 delmål är inte helt tillfredsställande uppfyllda medan 7 delmål är ej är uppfyllda. 4 indikatorer har bedömts ej tillämpbara. Detta åskådliggörs enligt nedan.

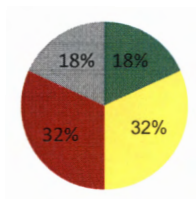
Sammantagen måluppfyllelse för Landstinget i stort (samtliga fyra målområden inkluderade):

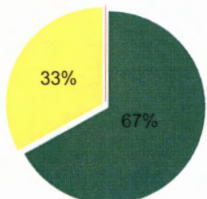
När måluppfyllelse istället analyseras på nämnds nivå kan vi se ett något positivare utfall. Detta beror på att enskilda nämnder kan uppnå ett delmål även om Landstinget inte gör det i stort. Se måluppfyllelse på nämnds nivå enligt nedan.

Måluppföljning per målområde utifrån nämndernas måluppföljning:

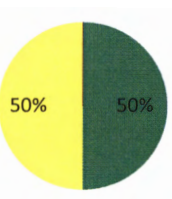
En god hälso- och sjukvård

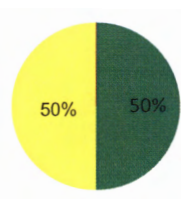
Aktivt klimat- och miljöarbete

Engagerade medarbetare

Stabil ekonomi

Årsredovisningen ger en innehållsrik beskrivning av verksamhetens utfall i förhållande till de uppsatta målen. Landstingsstyrelsen har gjort en sammantagen bedömning för samtliga förvaltningar gällande respektive delmål. Kommentarer och analys har därutöver uttryckts för respektive övergripande målområde. En samlad bedömning för Landstinget i stort har lämnats.

Vi bedömer att utfallet av verksamhetsmålen samt de finansiella målen för 2018 som helhet inte är helt tillfredsställande.

Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

God ekonomisk hushållning och kostnadseffektivitet utgör centrala begrepp i Kommunallagen och har därmed stor betydelse i kommuner och landsting. Utgångspunkten är att varje generation ska gottgöra för sin välfärd och inte överlåta åt efterkommande generationer att betala.

Allmänt kan de finansiella målen anses avse de ekonomiska ramarna medan verksamhetsmålen avser kvaliteten och inriktningen på den verksamhet som skall utföras.

2.1. Avstämning av balanskravet

I årsredovisningen framgår att balanskravet uppnås för 2018 med ett balanskravsresultat om 74,0 Mkr. Landstinget har därmed återställt kvarstående balanskravsunderskott på -8,9 Mkr från 2015 samt kvarvarande balanskravsunderskott från 2017 på -61,8 Mkr.

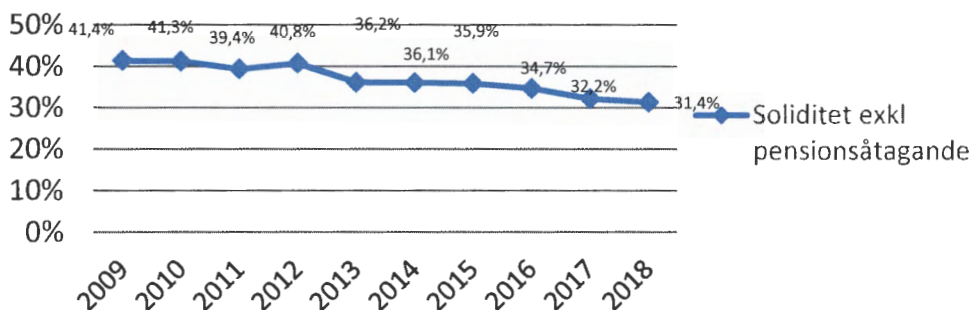
Balanskravsresultat för de tre senaste åren
(belopp i Mkr)

År	Balanskravsresultat (Mkr)
2015	-16,0
2016	7,1
2017	-61,8
2018	74,0

2.2. Finansiella mål

Landstingsplanen 2018-2020 konkretiserar begreppen kostnadseffektivitet och god ekonomisk hushållning genom det politiskt prioriterade målet "hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi" som bryts ner i fyra indikatorer. Dessa är:

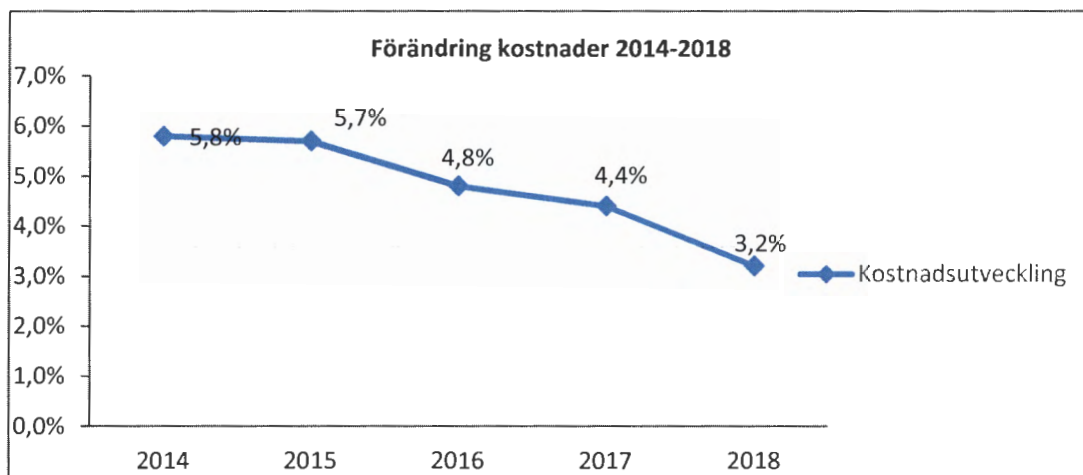
- Soliditet: Målvärde minst 35%.
 - Soliditeten för 2018 uppgår till 31,4% (32,2%) exklusive pensionsåtagande. Målet är inte uppfyllt. Inklusivt pensionsåtagandet (2 650,2 Mkr) är soliditeten negativ.

- Budgetföljsamhet för landstinget som helhet. Mått; utfall i förhållande till budget i procent.
 - Landstinget Blekinge visar ett positivt utfall mot budget. Målet bedöms sammantaget uppfyllt.
- Real avkastning på 3% i genomsnitt under en femårsperiod.

- Avkastningskravet på den mätbara perioden (2014-2018) uppgår till totalt 21%.
- Landstinget uppnår detta mål genom att uppvisa en avkastning på 22% under ovan nämnda period.
- **Kostnadsutveckling: Mått; Landstinget skall ha en lika eller lägre kostnadsutveckling än i gällande budget (1,0%).**
 - Landstinget har innevarande år en kostnadsutveckling på 3,2%. Landstinget uppnår ej målet, även om Landstinget har lägre kostnadsutveckling än föregående år då den låg på 4,4%.

Vår bedömning, utifrån sammanställningen ovan, är att Landstinget uppnår två av fullmäktiges fyra beslutade finansiella indikatorer.

2.3. Övriga finansiella nyckeltal

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 5 034,1 Mkr vilket är 109,8 Mkr över föregående års utfall om 4 924,3 Mkr. Ökningstakten för verksamhetens nettokostnader uppgår till 2,2% jämfört med 2017. Största kostnadsposterna som ökat jämfört med föregående år utgörs av:

- ▶ personalkostnader 77,2 Mkr (+3,9%),
- ▶ pensionskostnader 55,8 Mkr (+17,5%),
- ▶ inhyrd personal 15,6 Mkr (+2,5%) samt
- ▶ läkemedelskostnader 10,2 Mkr (+1,8%).

[Handwritten mark]

[Handwritten mark]

[Handwritten signature]
5 → 13

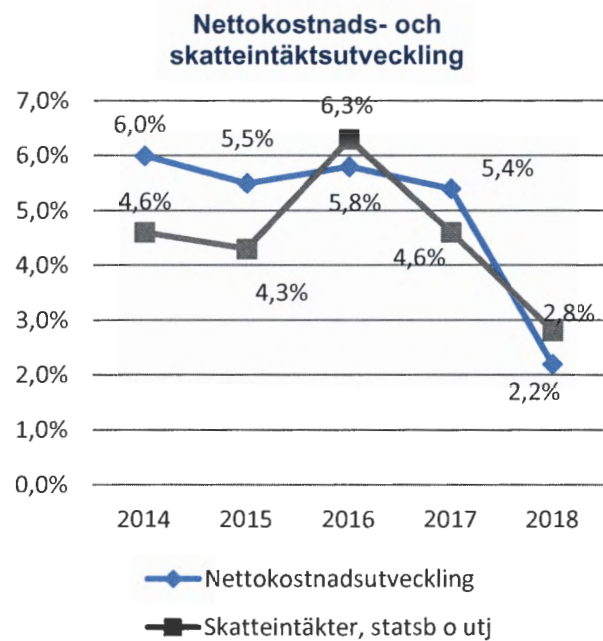

Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning uppgår till 4 983,2 Mkr för 2018. Jämfört med föregående års utfall om 4 849,1 Mkr är detta en ökning med 134,1 Mkr. Förklaring till ökningen beror bland annat på att befolkningens skatteunderlag ökade. Skatteintäkterna blev dock 13,9 Mkr lägre än budgeterat. Utfallet för generella statsbidrag och utjämning blev 12,4 Mkr lägre än budget. Kostnadsutjämningsbidraget minskade med 13,1 Mkr till 33 Mkr. Regleringsavgiften till staten minskade med 14,5 Mkr. Statsbidraget för läkemedelsförmånen ökade med 23,1 Mkr till 449,3 Mkr. Landstinget Blekinge erhöll 47,0 Mkr från Valfärdsmiljarderna under 2018.

Ökningstakten avseende skatteintäkter, bidrag och utjämning är 2,8% mellan 2018 och 2017 vilket kan jämföras med ökningstakten för verksamhetens nettokostnader om 2,2%.

För 2014-2015 och 2017 var ökningstakten för skatteintäkter lägre än nettokostnadsökningen. Förhållandet avseende ökningstakter mellan nettokostnader och skatteintäkter var kortvarigt omvänt under 2016. För 2018 är ökningstakten återigen högre för skatteintäkterna i jämförelse med nettokostnaderna.

Nettokostnaderna uppgår till 101,0% av skatteintäkterna. Sveriges Kommuner Landsting (SKL) rekommenderar att nettokostnaderna helst inte bör överstiga 98% av skatteintäkter, bidrag och utjämning. Kostnadsutvecklingen för Landstinget är därför enligt vår bedömning oroande.

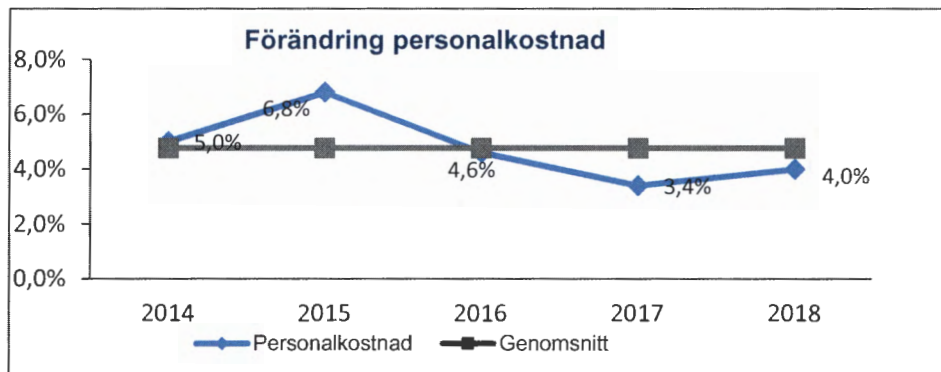

Personalkostnader

Landstingets personalkostnader motsvarar drygt 50% (föreg. år 56 %) av den totala kostnadsmassan inom Landstinget Blekinge.

Under 2018 har Landstingets personalkostnader inkl. inhyrd personal ökat från totalt 3 226,5 Mkr till 3 355,6 Mkr, vilket motsvarar en ökning på 4,0%. Ökningstakten är 0,6 procentenheter högre jämfört med 2017. Ökningstakten om 4,0% överstiger tydligt den budget som lagts på 2,9%. Den överskridande ökningstakten om 1,1 procentenheter gentemot budget motsvarar 35,5 Mkr och får således en stor påverkan på resultatet.

Investeringar

Landstinget Blekinge hade en investeringsram om totalt 626,9 Mkr för 2018. Flera större investeringsprojekt kom ej igång i tid, varför Landstinget endast investerade totalt 489,4 Mkr under 2018. Denna siffra understeg även Landstingets augustiprognos om investeringar på totalt 526,7 Mkr. Vi noterar att investeringstakten ökat gentemot föregående år då totala investeringar gjordes om 233,3 Mkr.

Landstingets största investeringar utgörs av investeringar i fastigheter på 388 Mkr samt i medicinsk teknisk utrustning om totalt 55,2 Mkr. Dessa poster är högre än under fjolåret då Landstinget investerade för 144,3 Mkr respektive 48,1 Mkr i ovan nämnda områden.

Årsredovisningen saknar en fullständig uppföljning av investeringar mot budget. Uppföljning mot budget görs på större projekt (fastighetsinvesteringar > 2Mkr samt IT-investeringar > 1 Mkr).

3. Rättvisande räkenskaper

3.1 Bokslutsprocessen

Under 2018 har delar av ekonomisystemet uppdaterats. Uppdateringen har medfört att Landstinget har haft svårigheter att leverera efterfrågad dokumentation till revisionen, exempelvis detaljerade kund- och leverantörsreskontror i excel-format. Landstinget bedöms övergripande ha en väl utvecklad och fungerande bokslutsprocess. Dokumentationen och kvaliteten i årsbokslutet bedöms, med undantag för ovanstående notering, hålla tillräckligt hög

qualité och granskningen har inte påvisat något annat än att deadlines och uppsatt tidplan har efterföljts. Interna bokslutsinstruktioner finns upprättade och bedöms i allt väsentligt ha efterföljts.

3.2 Sammanställd redovisning

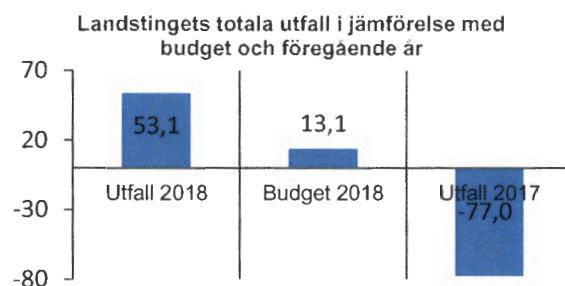
Landstinget Blekinge upprättar i likhet med tidigare år ingen sammanställd redovisning. Argumenten som anges under Redovisningsprinciper i årsredovisningen är att en sammanställd redovisning inte tillför ytterligare väsentlig information.

Enligt Rådet för Kommunal Redovisning, RKR:s rekommendation 8.2 Sammanställd redovisning skall sammanställd redovisning upprättas då koncernföretagens sammanlagda omsättning överstiger 5% av skatteintäkter och statsbidrag. Undantag kan göras för de företag vars omsättning och omslutning understiger 2% av skatteintäkter och statsbidrag. Då endast Region Blekinge kvarstår att konsolidera i årsredovisningen har Landstinget gjort en bedömning att en sammanställd redovisning ej tillför ytterligare väsentlig information. Då Landstingets andel (50%) av Region Blekinges omsättning motsvarar 13,4% av skatteintäkter och generella statsbidrag är Landstinget enligt rekommendationen skyldig att upprätta en sammanställd redovisning. Samtidigt noterar vi att en regionkommun genomfördes 1 januari 2019.

I förvaltningsberättelsen i årsredovisningen görs en beskrivning av Landstinget Blekinges dotterbolag och stiftelser samt kommunalförbundet Region Blekinge. Av RKR 8.2 framgår vilka upplysningar som skall lämnas samt att översikten av Landstingets samlade verksamhet skall lämnas i förvaltningsberättelsen.

3.3 Resultaträkningen: analys och kommentarer

Årets resultat uppgår såsom det redovisas till 53,1 Mkr vilket är 123,3 Mkr högre än föregående år. Landstingets budget för 2018 uppgick till 13,1 Mkr. I förhållande till budget är årets resultat 40 Mkr högre.

Om det redovisade resultatet rensas från poster av engångskaraktär uppgår resultatet till 21,0 Mkr. Resultatet har då justerats med följande poster:

- Vårdförskilderna om 47,0 Mkr där 32,8 Mkr (34,2 Mkr) redovisas som generellt bidrag och 14,2 Mkr (14,2 Mkr) redovisas som kostnadsutjämning (påverkar det justerade resultatet negativt)
- Återföring av tidigare års nedskrivning av vindkraftverk med 5,0 Mkr (påverkar det justerade resultatet negativt)
- Realisationsnetto för pensioner med 19,9 Mkr (påverkar det justerade resultatet positivt)

Motsvarande justerat resultat föregående år var -117,9 Mkr.

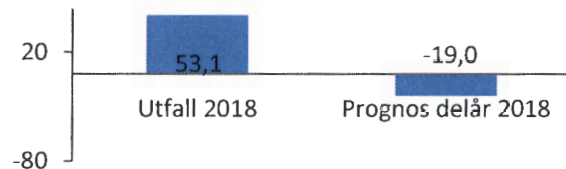
[Handwritten signatures and initials]

Vid en jämförelse med budget är verksamhetens nettokostnader 35,3 Mkr högre än budget. Skatteintäkter och generella statsbidrag är 26,3 Mkr lägre och finansnettot 101,6 Mkr högre än budget.

Jämförelse av resultatutfall 2018 mot augustiprognos I förhållande till den prognos som avlämnades per 2018-08-31 är utfallet 72,1 Mkr högre. Verksamhetens nettokostnader är 37,6 Mkr lägre än augustiprognosen.

Landstingets totala utfall i jämförelse med prognos avlämnad vid delårsbokslut 2018-08

Skatteintäkterna (inkl. generella statsbidrag) blev 4,5 Mkr lägre än prognos och finansnettot 36,5 Mkr högre. Det förbättrade finansnettot förklaras av lägre finansiella kostnader för pensioner.

3.4 Driftsresultat per förvaltning

Verksamheternas totala avvikelser uppgår till 40,1 Mkr. Jämfört med prognosen vid delårsbokslutet innebär det en ökning med 72,1 Mkr. Det är främst Blekingesjukhuset, Landstingsgemensamt, Finansförvaltningen och Landstingsservice som uppvisar positiva avvikelser mot prognos. Psykiatri och habilitering uppvisar negativa avvikelser gentemot prognos i delåret.

Nedan kommenteras avvikelserna för de förvaltningar som uppvisar de största avvikelserna.

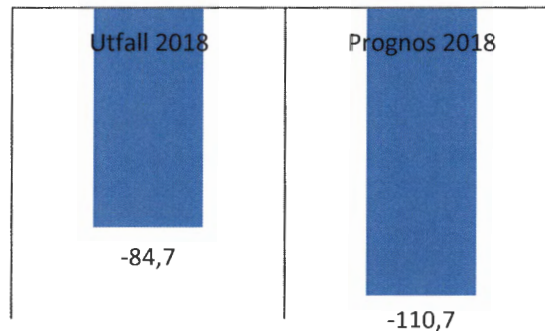
Budgetavvikelse, Mkr	2018 prognos augusti	2018 Utfall
Primärvård	-17,7	-18,1
Blekingesjukhuset	-110,7	-84,7
Psykiatri och habilitering	-2,1	-7,8
Folktandvård	-8,5	-6,7
Blekinge Folkhögskola	0,0	0,9
Landstingsservice	-7,3	-0,5
Landstingsdirektörens stab	1,0	1,7
Landstingsgemensamt	-1,2	31,3
Samverkansnämnd	0,0	-0,7
Patientnämnden	0,0	0,0
Finansförvaltningen	114,5	124,7
Total budgetavvikelse	-32,1	40,1

Blekingesjukhuset visar ett underskott i förhållande till budget om -84,7 Mkr, att jämföra med prognosen i delårsrapporten om -110,7 Mkr.

Totala intäkter har minskat -1,2 Mkr mot budget. Bidragande orsaker är lägre intäkter för utskrivningsklara patienter och asylsökande. Intäkter för såld hjärkirurgi och ryggoperationer,

Jämförelse mellan prognos och utfall (Mkr)

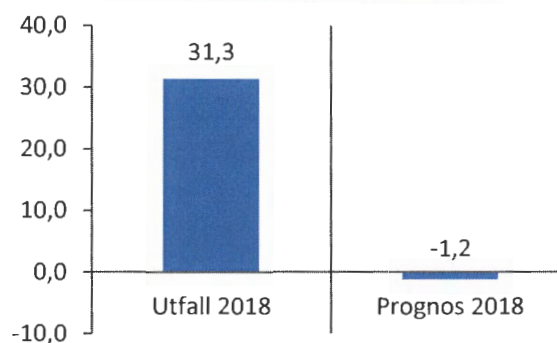
Bruttokostnaderna har ökat 102,9 Mkr mot budget. Ökade kostnader för lönerrevision och höjda sociala avgifter, på mammografi i egen regi, uppstart av mobila team och övertagande av verksamhetsnära tjänster från landstingsservice. Kostnader för hyrpersonal minskade i förhållande till budget. I förhållande till 2017 har kostnaderna för personal ökat med 74 Mkr.

Driftkostnader är 6,7 Mkr mer än budgeterat. Kostnaderna för köpt vård var i nivå med vad som budgeterats. Läkemedelskostnaderna var 13,4 Mkr lägre än budget. Förklaringen till kostnadsminskningen är främst inom slutenvårdsläkemedel.

Kostnader för sjukvårdsartiklar och medicinskt material var 14,1 Mkr högre än budget, vilket beror på fler genomförda hjärkirurgi-operationer och högre kostnader för engångsmaterial och diabetessensorer. Kostnader för övrig drift var 21,5 Mkr högre än budgeterat, vilket beror på ökade inköp av medicinsk utrustning, engångsinstrument, reparation och underhåll för ambulanser.

Landstingsgemensamt visar ett överskott i förhållande till budget om 31,3 Mkr. Utfallet för förtroendemannaorganisationen var 18,6 Mkr, vilket överstiger budget med 0,7 Mkr. Förvaltningen redovisar lägre kostnader för centrala öppenvårdsläkemedel, återbetalningar från Blekingetrafiken och Region Blekinge samt budgetöverskott för centrala it-kostnader. Erhållet statsbidrag för rehabiliteringsinsatser och lägre kostnader för sysselsättningsbefrämjande åtgärder påverkade också resultatet positivt. Samtidigt hade förvaltningen under 2018 obudgeterade kostnader för tomma lokaler och landstingsövergripande kostnader. Hälsoval har positiv budgetavvikelse med 6,7 Mkr.

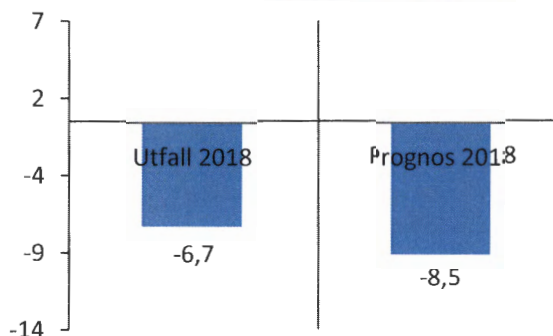
Jämförelse mellan prognos och utfall (Mkr)

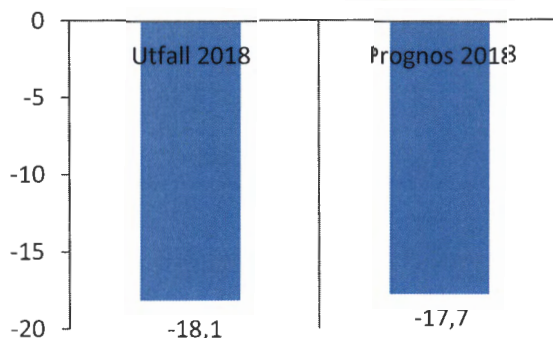
Folktandvården redovisar en negativ budgetavvikelse för 2018 på -6,7 Mkr. Prognosen vid delåret uppgick till -8,5 Mkr. Differensen mellan prognos och utfall uppgår till 1,8 Mkr. Förvaltningen redovisar ett underskott mot budget avseende beställarverksamhet för tandvård på -6,1 miljoner kronor och 0,6 miljoner kronor avseende folktandvårdens kliniker. Budgetavvikelsen inom beställarverksamheten beror på att antalet patienter som omfattas av landstingens särskilda tandvårdsstöd (nödvändig tandvård till patienter med stort omvårdnadsbehov, tandvård som led i sjukdomsbehandling och tandvård till långvarigt sjuka) ökade. Avvikelsen berodde också på att åldersgränsen för fri tandvård höjts till 22 år 2018, vilket medfört att fler patienter fått fri tandvård. Även kostnaderna för tolktjänster var högre än budgeterat och högre än tidigare år.

Jämförelse mellan prognos och utfall (Mkr)

Primärvården visar ett underskott i förhållande till budget om -18,1 Mkr. Avvikelsen fördelas på Hälsovalsverksamheten -18,9 Mkr och den anslagsfinansierade verksamheten +0,8 Mkr. Främsta orsaken till underskottet som anges är ökade personalkostnader p.g.a. akuta vakanser av sjuksköterskor vid framför allt jourcentralen i Karlshamn och vid 1177 sjukvårdsrådgivningen.

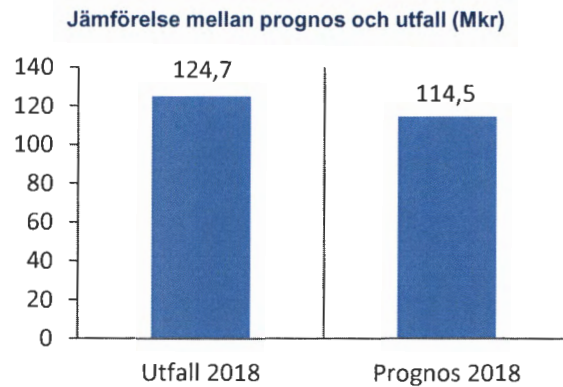
Jämförelse mellan prognos och utfall (Mkr)

11

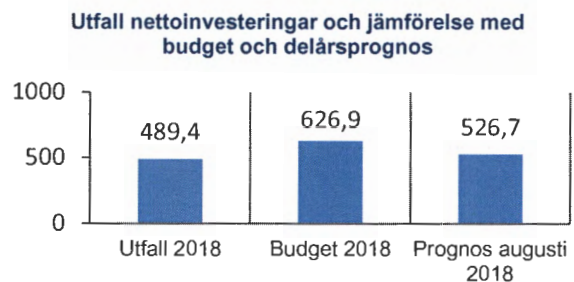

Finansförvaltningen uppvisar ett överskott mot budget på 124,7 Mkr. Den största positiva avvikelsen utgörs av att realisationsvinster från försäljning av värdepapper ligger klart över budget. Negativ avvikelse är bl.a. ökade pensionskostnader.

3.5 Investeringsverksamheten

Investeringsbudgeten för 2018 uppgick till 626,9 Mkr. Utfallet under 2018 uppgick till 489,4 Mkr vilket innebär en genomförandegrad om cirka 78%. Avvikelsen i kronor uppgår till 137,5 Mkr. Redogörelse av större genomförda projekt lämnas i förvaltningsberättelsen. Landstinget har i år skrivit kommentarer kring investeringar som inte gjorts, något som vi lämnade som rekommendation under fjolårets revision.

I tabellen nedan redovisas större investeringar (överstigande 5,0 Mkr) som genomförts under 2018.

STÖRRE INVESTERINGAR Mkr	UTFALL 2018	Budget 2018
Patologi/cytologi, ny lab-byggnad	222,5	175,0
Ambulansstation Karlshamn	55,0	50,0
Reinvestering it-infrastruktur	18,9	8,0
Ombyggnad ortopedteknisk avdelning	17,6	23,0
Ombyggnad kirurgens inskrivningsenhet	10,7	9,0
Infrastruktur mobilitet/wifi/positionering/video	6,8	8,0
Hjärtultraljud	6,4	9,1
Röntgenlaboratorier	5,9	12,0

3.6 Budgetprocessen

Tidigare års genomförda granskningar har konstaterat att budgetprocessen i stor utsträckning präglats av en enkelriktad resursfördelningsprocess. Kopplingen mellan förvaltningarnas uppdrag och budgetförutsättningarna har lett till otillräckliga möjligheter till ekonomistyrning. Detta visar sig också i relativt stora avvikelser mot budget både beträffande intäkter och övriga poster i resultaträkningen. Blekingesjukhuset har tidigare år redovisat stora underskott. Under 2017 uppgick underskottet till -197,0 Mkr. För 2018 har budgetunderskottet reducerats till -84,7 Mkr jämfört med budget. Kostnadsnivån i förhållande till intäkterna är inte långsiktigt hållbar, Regionen behöver vidta åtgärder för att få budget i balans.

Budgetavvikelse BLS

2014	2015	2016	2017	2018
-8,4	-77,1	-89,2	-197,0	-84,7

3.7 Kommentarer till granskning av balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

Årets investeringar i anläggningstillgångar uppgår till 489,9 Mkr att jämföra med 233,3 Mkr föregående år. Tidigare nedskrivning från 2016 års bokslut av vindkraftverk på 5,0 Mkr, har återförts under 2018.

Avskrivningar har ökat för byggnader och mark från 115,0 Mkr till 122,3 Mkr. För maskiner och inventarier har posten ökat från 83,1 Mkr till 89,2 Mkr.

[Handwritten signatures and initials]
13 → B

Avskrivningarna har ökat gentemot i fjol vilket har sin huvudsakliga förklaring i den markant ökade investeringstakten.

Inga utrangeringar har skett i anläggningsregistret avseende byggnader och mark under året. Vi bedömer detta som anmärkningsvärt mot bakgrund av att investeringar skett motsvarande 392 Mkr. I vissa fall torde detta ha renderat i att poster som inte varit fullt avskrivna blivit utbytta.

Vi har vidare noterat negativa poster i anläggningsregistret. Enligt uppgift har en negativ post lagts in för att neutralisera en positiv post, istället för att utrangera den positiva posten. Detta ger inget utslag på resultatet men medför en felaktig hantering av anläggningsregistret, som också försvårar överskådligheten. Däremot har utrangeringar om 26,9 Mkr skett för maskiner och inventarier. Bokfört värde på dessa låg på 26,2 Mkr.

Vi har noterat att landstinget bokat mjukvaror som materiella anläggningstillgångar. Vår bedömning är att detta borde klassas som immateriella anläggningstillgångar. Vi noterade att totalt 7,6 Mkr låg uppbokade som avsåg licenser och support avseende perioden 2018-2021. Landstinget har under 2019 valt att kostnadsföra en del av denna faktura då de bedömt att det inte avser en materiell anläggningstillgång. Vår bedömning att återstående del inte bör klassas som materiell anläggningstillgång. Landstinget bör se över denna post samt om andra artiklar i anläggningsregistret borde klassas om från materiella till immateriella anläggningstillgångar.

Information i anläggningsregistret är ofullständig vad gäller uppgift om årets avskrivningar, vilket vi poängterat sedan revisionen av 2016 års bokslut.

Under 2018 har aktivering av poster motsvarande 1,6 Mkr skett som inte förefaller korrekt hanterat. Landstinget har bokfört 1,6 Mkr som konst men posterna har i själva verket avsett rengöring av konst, inramning av konst, samt "förbättringar av anläggningstillgång". Vissa av dessa poster borde enligt vår bedömning kostnadsföras medan andra kan vara upptagna i anläggningsregistret men att avskrivning i sådant fall borde ske.

Vi rekommenderar att anläggningsregistret går igenom mot bakgrund av ovanstående. Regionen har svarat att en genomsyn av anläggningsregistret kommer att ske under 2019.

Varulager

Vi har noterat att undertecknande av lagerintyg inte sker i samtliga fall. Detta gäller för tio olika ansvar och konton.

Vi har noterat att vissa poster sannolikt borde klassas som inventarier medan andra borde klassas som förbrukningsvaror och därför kostnadsföras.

Lagret som landstinget har bedöms huvudsakligen utgöras av inventarier och inte av lagertillgångar. Landstinget har skrivit av på lagret, vilket är felaktigt. Om posterna däremot bedöms som inventarier så är avskrivning korrekt. Total ackumulerad avskrivning i lager uppgår till 135,2 Mkr. Vi bedömer att landstinget borde göra en total genomlysning över sitt lager, då huvuddelen inte bedöms vara lager.

Ett fåtal produkter har högre avskrivning än anskaffningsvärde, beloppsmässigt är detta oväsentligt (enstaka tusenlappar). Detta beror enligt uppgift på att vissa produkter skrivits av med en månad för mycket.

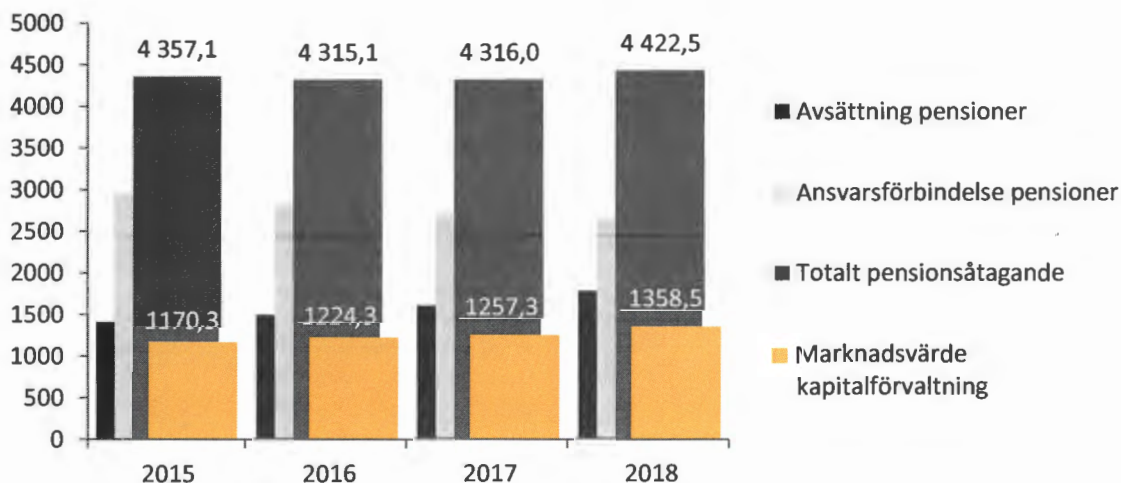
Kortfristiga placeringar

Placeringarna är primärt avsedda för pensionsåtagandet. Balansposten har minskat med 85,9 Mkr, från 1 444,6 Mkr till 1 358,5 Mkr. Av dessa avser 1 193,9 Mkr (1 126,4 Mkr år 2017) pensionsplaceringar och 164,6 Mkr (318,2 Mkr år 2017) avser övriga placeringar. Marknadsvärdet på pensionsplaceringarna har minskat från 1 575,6 Mkr till 1 358,5 Mkr, en minskning med 217,1 Mkr (-13,8%). Pensionsmedelsförvaltningen redovisas separat i balansräkningen.

Avsättningar för pensioner

Landstinget tillämpar den så kallade blandmodellen i redovisningen av pensionsåtaganden, vilket är i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Avsättningar för pensioner uppgår till 1 426,2 Mkr att jämföra med 1 287,4 Mkr föregående år. Tillkommer gör reserv för löneskatt om 346,0 Mkr. Dessutom tillkommer pensionsförpliktelser som redovisas under ansvarsförbindelser. Dessa uppgår till 2 650,2 Mkr (inklusive löneskatt) jämfört med 2 716,3 Mkr föregående år. Under ansvarsförbindelser redovisas främst pensioner intjänade före 1998.

Landstinget har kortfristiga placeringar med ett marknadsvärde på 1 358,5 Mkr per 31 december 2018.

Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter

I leverantörsreskontra för 2019 har vi noterat två poster som finns uppbokade om totalt 21,0 Mkr avseende köpt vård från Skånes Universitetssjukhus. Dessa avser 2018. Det har visserligen gjorts en reservering bland upplupna kostnader på 11,8 Mkr. Eftersom reserveringen är så pass långt ifrån faktiskt utfall, 9,2 Mkr, bedömer vi att upplupna kostnader samt kostnader borde ha varit 9,2 Mkr högre för 2018.

Även under fjolåret bedömde vi att rutiner för att identifiera upplupna kostnader borde förbättras och noterade då differenser från just för upplupna kostnader avseende Skånes Universitetssjukhus om 2,5 Mkr.

3.8 Tvister

Landstinget hade under 2018 två tvister angående MA-depån. En av dessa tvister är avgjord. Invexito AB inkom 2017 med krav på Landstinget Blekinge för ersättning av utebliven irtäkt

på motsvarande 11,3 Mkr. Dom kom i början av 2019 som innebär att Landstinget Blekinge ska betala 3 Mkr i skadestånd. Landstinget Blekinge reserverade inget belopp i bokslutet 2018.

Den andra tvisten angående MA-depån avser Acrinova AB som har krävt Landstinget Blekinge på ett skadestånd på motsvarande 12,0 Mkr. Ingen reservering har gjorts för potentiellt skadestånd.

Vidare har Landstinget en pågående tvist gällande digital atrosskola som är härbärgerad vid en av de privata vårdcentralerna i länet. Landstinget fungerar som mellanhand och vidarefakturerar sina kostnader till andra landsting. Antalet besök per patient har ökat till en nivå som ansetts orimligt. Den 18 oktober 2018 stoppades all betalning och vidarefakturerings.

Total bedömd kostnad som inte betalats (eller vidarefakturerats) är 8,7 Mkr mellan 18 oktober – 31 december 2018.

Regionen kommer att ge sig in i en rättsprocess. I sådant fall att landstinget tvingas betala hela eller delar av dessa 8,7 Mkr bedöms de kunna vidarefakturera samma kostnad. Vi bedömer därför det som rimligt att landstinget inte har bokat upp någon reservering för denna tvist.

3.9 Kassaflödesanalys

Landstinget har upprättat en kassaflödesanalys för landstinget som presenteras i årsredovisningen. Kassaflödesanalysen visar på ett negativt kassaflöde för 2018 på -60,9 Mkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 428,1 Mkr. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgår till -488,8 Mkr, vilket beror på investeringar i byggnader och inventarier.

Kassaflödesanalysen bedöms i allt väsentligt vara upprättad i enlighet med god redovisningssed och enligt samma princip som föregående år.

4. Intern kontroll

I Kommunallagen 12 kap. 6 § stadgas att revisorerna skall pröva om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I utförd granskning har vi översiktligt bedömt huruvida förvaltningarna genomfört och avrapporterat 2018 års interna kontrollarbete i enlighet med Landstingets riktlinjer för intern kontroll.

Vår sammanfattande bedömning efter gjord uppföljning är att Landstinget har genomfört och rapporterat de kontrollinsatser som planerats under 2018 till övervägande del. Skriftlig avrapportering har skett från respektive förvaltning där det framgår vad som är utfört, noterade avvikelser och åtgärder. Kontrollerna fungerar tillfredsställande, inga väsentliga avvikelser har noterats.

Under 2018 har kontrollplanen omfattat fyra landstingsövergripande samt en eller flera förvaltningsspecifika moment. Förvaltningarna har granskat säker sjuk- och hälsovård, kost-

nadskontroll, långsiktig ekonomisk planering och attraktiv arbetsgivare. Samtliga fyra kontrollområden är nya för 2018. Därutöver har förvaltningarna arbetat fram ytterligare förvaltningsspecifika moment sedan föregående år. Generellt sett är det något mer omfattande kontrollplaner än i fjol, även om variationen är stor mellan de olika förvaltningarna.

I våra uppföljande dialoger med förvaltningarnas ledning och ekonomichefer framkommer, i likhet med föregående år, att uppföljningen är tillfredsställande, men arbetet och integreringen av den interna kontrollplanen i verksamheten kan förbättras.

Vår rekommendation är att styrelse och nämnder genomför en egen riskanalys och i ännu högre grad identifierar väsentliga risker inom verksamheten och uppdaterar den interna kontrollplanen utifrån riskanalysen med egna verksamhetsnära kontroller. Kontroller som fungerar bör också tas bort och ersättas med nya kontroller för att ytterligare stärka den interna kontrollen och förbättra arbetet. Detta lämnades som rekommendation redan föregående år och vissa förbättringar har skett.

Styrelsens och nämndernas interna kontrollplaner bör på ett tydligt sätt kopplas till väl utvecklade och dokumenterade risk- och väsentlighetsanalyser som utgår från en bruttorisklista kopplad till verksamhetsmålen. Både ekonomiska, juridiska och verksamhetsmässiga risker bör beaktas.

Vår bedömning är att det föreligger en i allt väsentligt tillfredsställande intern kontroll inom redovisningsområdet. Vi vill dock poängtera att kommande riskanalyser bör få ytterligare genomslag i den interna kontrollen för att säkerställa att fullmäktiges verksamhetsmål uppnås.

5. Fördjupade granskningar

Löpande under året har resultatet av fördjupade granskningar inom förvaltningsrevisionen förmedlats till fullmäktiges ledamöter genom upprättade rapporter. Rapporterna har även tillställts respektive styrelse/nämnd för yttrande och åtgärder. Följande granskningar har genomförts;

- Granskning av Akuta flöden i västra länsdelen
- Granskning av Förlossningsvården
- Granskning av Investeringar
- Granskning av Kostnadskontroll
- Granskning av Primärvården
- Granskning av Folk tandvården
- Granskning av Interna kostnader

Nedan följer en sammanfattning av respektive granskning. För utförlig redogörelse av resultatet hänvisas till respektive rapport. Rapporterna finns tillgängliga på Landstingets hemsida,

<https://regionblekinge.se/om-region-blekinge/politik-och-demokrati/revisionen.html>

Granskning	Resultat
Akuta flöden i västra länsdelen	<ul style="list-style-type: none">- Nämnden för Blekingesjukhuset och Nämnden för primärvård och tandvård har hållit sig välinformerade om utvecklingen efter stängningen av akutvårdsavdelningen i Karlshamn och initierat åtgärder.- Den strategiska samverkan mellan Blekingesjukhuset och vårdcentraler brister.- Jourcentralen i Karlshamn är sårbar efter ökad tillströmning.- Antalet sjuktransporter mellan Karlshamn och Karlskrona på grund av vårdplatsbrist är för stort.
Förlossningsvården	<ul style="list-style-type: none">- God tillgänglighet- Brist på specialistläkare vilket bland annat orsakar försummad kompetensutveckling för barnmorskor- Många riktlinjer ska följas. Arbete pågår med att följa upp efterlevnaden- Avvikelsehanteringen är eftersatt och ett prioriterat område
Investeringar	<ul style="list-style-type: none">- Otydlighet råder hur uppföljning och återrapportering av investeringar ska ske till politiken- Det finns inget mål för självfinansieringsgraden- Det finns behov av att ta fram konsekvensbeskrivningar av senarelagda investeringar

Kostnadskontroll	<ul style="list-style-type: none">- Ekonomisystem som stöd för chefer att i realtid följa den ekonomiska utvecklingen är väl utvecklat- Det råder ingen brist på ekonomisk information- Problemet är att landstinget haft svårt att initiera åtgärder som får effekt på det ekonomiska utfallet- Det finns en kostnadsmedvetenhet bland chefer men budgetdisciplinen brister
Primärvården	<ul style="list-style-type: none">- Det finns inte något aktivt systematiskt arbete för att identifiera områden inom sjukhusvården som skulle kunna överföras till vårdcentraler. Exempel på sådana områden har angetts av de intervjuade inom primärvården.- Lagen om samverkan vid utskrivning har haft påverkan på de flesta vårdcentralers arbete. Vissa brister finns gällande informationsöverföringen i stort fungerar samordningen väl.- Tillgängligheten varierar starkt mellan olika vårdcentraler.- Det finns utöver förstalinjeverksamhet för barn- och ungdomar med psykisk ohälsa inga explicita insatser för prioriteringsområdet barn- och unga.- Personcentrerad vård är ett krav i regelboken men det återstår vid många vårdcentraler arbete med att implementera detta i det dagliga arbetet.
Folktandvården	<ul style="list-style-type: none">- Visst arbete med att uppdatera väntelistor och kallelseintervall har skett vid vissa kliniker- Kö och väntetid har ökat vid fem av elva kliniker mellan 2016-2017- Nämnden har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att möta det ökade behovet av tandvård för nyanlända med uppehållstillstånd samt utifrån den höjda åldersgränsen för fri tandvård.- Det finns ett behov av att förstärka det förebyggande arbetet med bland annat skolbesök.
Interna kostnader	<ul style="list-style-type: none">- Dialogforum för kvalitet och utveckling mellan beställare och leverantör är ännu inte etablerade. Bedöms som centralt för en effektiv tjänsteleverans.- Den dominerande andelen tjänster är s.k. BAS-tjänster vilka beställarna inte kan påverka eller välja bort- Administrationen som är förknippad med internfaktureringen uppges vara omfattande och med ett tveksamt värde- Den kostnadsmedvetenhet som finns ägnas främst åt små avropstjänster och resulterar ibland att uppgifterna görs av personalen vilket i sin tur kan medföra risker eller kvalitetsbrister.- Vårdnära servicetjänster är uppsagda av Blekingesjukhuset. Beslutet bedöms vara fattat på bristande underlag vad gäller kostnader och kvalitet.

Dessutom har uppföljning gjorts av fem granskningar från år 2016.

6. Sammanfattande bedömning

Efter granskningen av årsredovisningen för 2018 är vår uppfattning:

- Årsredovisningen har, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.
- Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av Landstingets resultat 2018 och ställning per 2018-12-31.
- Årets resultat innebär en positiv avvikelse mot budget på 40 Mkr. Enskilda nämnder visar betydande avvikelser. En förklaring kan vara att budgetprocessen i stor utsträckning präglats av en enkelriktad resursfördelningsprocess. Kostnadsnivån för Landstinget är inte långsiktigt hållbar i förhållande till nuvarande intäkter.
- Det redovisade balanskravsresultatet för 2018 är positivt och uppgår till 74,0 Mkr. Balanskravsunderskottet från 2015 på -8,9 Mkr och balanskravsunderskottet från 2017 på -61,8 Mkr är därmed återställda.
- Generellt redovisas tillfredsställande måluppfyllelse på nämndnivå. Sammantagna utfall för respektive målområde kommenteras, såväl för övergripande målområde som sammantaget. En sammanfattande slutsats bedöms vara att måluppfyllelsen för 2018 som helhet inte är tillfredställande.
- Den interna kontrollen bedöms i allt väsentligt fungera tillfredsställande. Styrelse och nämnders riskanalyser bör dock i ännu större grad identifiera de väsentliga riskerna inom verksamheten varefter den interna kontrollplanen uppdateras utifrån riskanalysen.

Karlskrona den 27 mars 2019

Jeppe Johnsson
Ordförande

Ingeborg Braun
Vice ordförande

Bo Nilsson

Tyrone Svärth

Peter Wald

Lekmannarevisorns granskningsrapport

Till bolagsstämman i Almi Företagspartner Blekinge Aktiebolag

Organisationsnummer 556488-1158

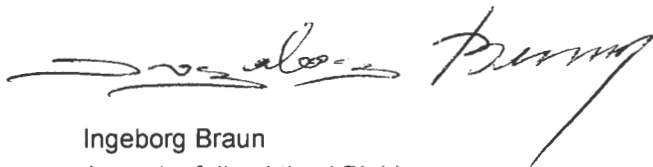
Jag har granskat bolagets verksamhet under år 2018.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Det innebär att jag planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra mig om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Min granskning har utgått från de beslut bolagets ägare fattat och har inriktats på att granska att besluten har verkställts samt att verksamheten håller sig inom de ramar som bolagsordningen anger. Jag anser att min granskning ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Jag finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Karlskrona 2019-03-20

Ingeborg Braun
Av regionfullmäktige i Blekinge
utsedd lekmannarevisor

Lekmannarevisorernas granskningsrapport

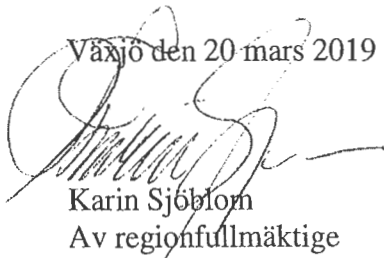
Till årsstämman i AB Regionteatern Blekinge Kronoberg
Organisationsnummer 556640-4231

Vi har granskat bolagets verksamhet under år 2018.

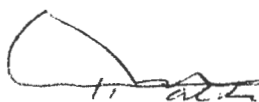
Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt ändamålsenligt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig. Vår granskning har utgått från de beslut bolagets ägare fattat och har inriktats på att granska att besluten verkställts samt att verksamheten håller sig inom de ramar som bolagsordningen anger. Vi anser att vår granskning ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Vi bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vi finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

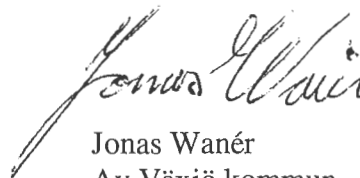
Växjö den 20 mars 2019

Karin Sjöblom
Av regionfullmäktige
Kronoberg utsedd
lekmanarevisor

Peter Wald
Av regionfullmäktige
Blekinge utsedd
lekmanarevisor

Jonas Wanér
Av Växjö kommun-
fullmäktige utsedd
lekmanarevisor

Till årsstämman i
AB Regionteatern Blekinge Kronoberg
Org. nr 556640-4231

Till fullmäktige i Växjö kommun
Till fullmäktige i Region Kronoberg
Till fullmäktige i Region Blekinge

Granskningsrapport för AB Regionteatern Blekinge Kronoberg år 2018

Vi, av fullmäktige i Växjö kommun utsedda lekmannarevisorer har granskat AB Regionteatern Blekinge Kronobergs verksamhet.

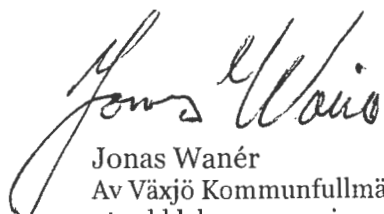
Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten har bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

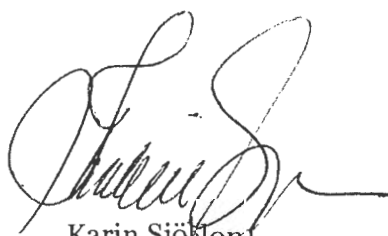
Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Växjö 2019-03-20

Jonas Wanér
Av Växjö Kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

Karin Sjöblom
Av regionfullmäktige Kronoberg
utsedd lekmannarevisor

Peter Wald
Av regionfullmäktige Blekinge
utsedd lekmannarevisor